

Список літератури

1. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 01.04.2018 №121/15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
2. Міністерство розвитку громад та територій України: стан забезпечення містобудівною документацією територій та населених пунктів. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/city-build/mistobuduvannya-ta-planuvannya-teritoriy/stan-zabezpechennya-mistobudivnoyu-dokumentatsiyeyu-teritoriy-ta-naselenih-punktiv-ukrayini-za-2019-rik/> (дата звернення 25.02.2021)

Смоленська Л. І.

старший викладач

Одеський державний аграрний університет,

м. Одеса

Толоконніков А.К.

здобувач вищої освіти

Одеський державний аграрний університет,

м. Одеса

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Реформою децентралізації 2014 року передбачений ряд змін в існуючому законодавстві з приводу передачі значних повноважень та перерозподіл формування бюджету. Головною метою реформи є саме передача повноважень органам місцевого самоврядування, а також реорганізацію існуючих районів шляхом зменшення їх кількості в кожній з областей країни. Задля втілення даної концепції, постає питання про просторове планування територій. Просторове планування відіграє значну роль у формуванні сучасного суспільства, воно тісно пов'язане зі стратегічним плануванням громад. Цей процес передбачає зміни у місцевому плануванні з урахуванням усіх можливих показників. Враховуючи необхідність забезпечення новостворених об'єднаних територіальних громад якісною та своєчасно розробленою документацією з просторового планування, слід оцінити його сучасне інституційне забезпечення, оскільки це дасть змогу мінімізувати існуючі земельні, будівельні конфлікти та сприятиме залученню інвестиційних проектів, досягнення стратегічних цілей та покращення рівня якості життя населення.

Нижче приведена схема рівнів просторового планування[2].

Рис. 1. Рівні просторового планування

Виходячи з рисунку 1, нами було розглянуто нинішній стан планування на кожному з чотирьох адміністративних рівнів.

Національний рівень охоплює усю країну, він представлений у вигляді генеральної схеми планування території України. У 2002 році ця схема, а також Закон України «Про генеральну схему планування території України» були прийняті та затверджені. Враховуючи те, що дана документація розробляється на 25 років, вона ще є дійсною, але в зв'язку з постійним розвитком суспільства вона вимагає дострокової розробки нової документації з урахуванням поточних змін в геополітичній ситуації.

Регіональний рівень представляє собою схему планування території області. Ця схема призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території. Метою є створення та підтримка сприятливого життєвого середовища в усіх сферах життєдіяльності. Виходячи з даних міністерства розвитку громад та територій України, схеми планування території у 23 областях країни розроблені після 2010 року (окрім Київської, дата якої становить 1988 рік), що дає досить перспективний розвиток територій.

Субрегіональний рівень в свою чергу знаходиться на досить низькому рівні. Це зумовлено тим, що дані про деякі райони взагалі відсутні, тобто програма планування взагалі не розроблялась для них ніколи. Друга ж частина схем планування була розроблена та затверджена до 1992 року, згідно чого вона не є актуальною на сьогоднішній день.

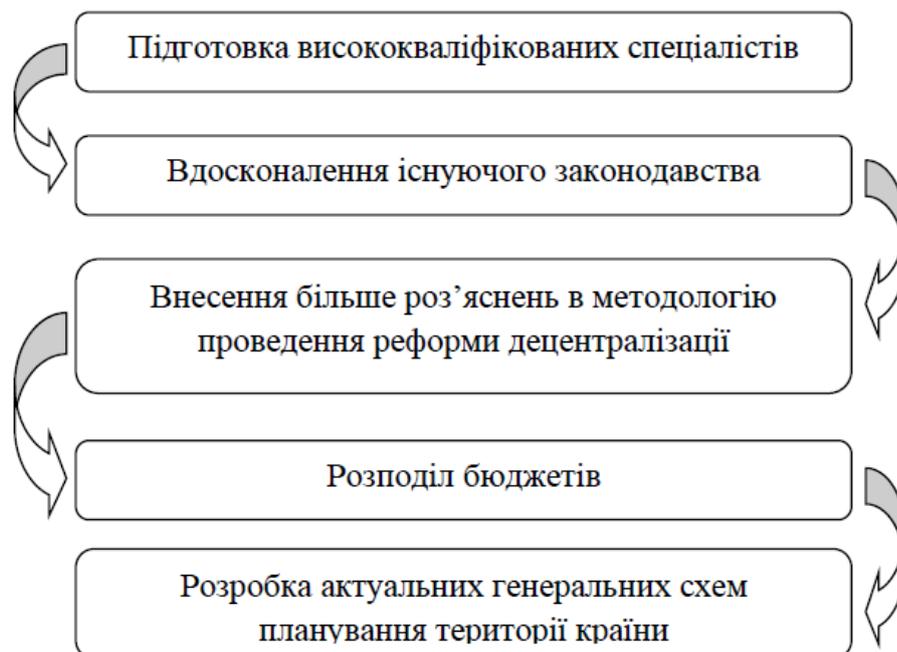
Місцевий рівень, виходячи з нинішніх реалій можна поділити на дві категорій: населені пункти, що не є частиною чинних ОТГ та територіальні громади.

Загалом місцевий рівень представляється генеральним планом населеного пункту. Знову ж, згідно даних міністерства розвитку громад та територій України, близько 12000 населених пунктів, не мають не яких відомостей, а друга частина (близько 14000), мають генеральні плани датовані до 1992 року [1].

Об'єднані територіальні громади в свою чергу, після прийняття закону №2280, який регламентує встановлення типу документації з просторового планування для територій об'єднаних територіальних громад, а також визначає правову базу для громад. До прийняття цього закону громади не мали уявлення про обсяг робіт з просторового планування, який потрібно було виконати. Деякі ОТГ на основі Державних Будівельних Норм розробляли схеми просторового планування як окремий документ, а деякі – як схему планування територій району. Повноцінному виконанню даних робіт завадила нестача коштів, в наслідок чого тільки невелика частина громад розробили та затвердили ці документи.

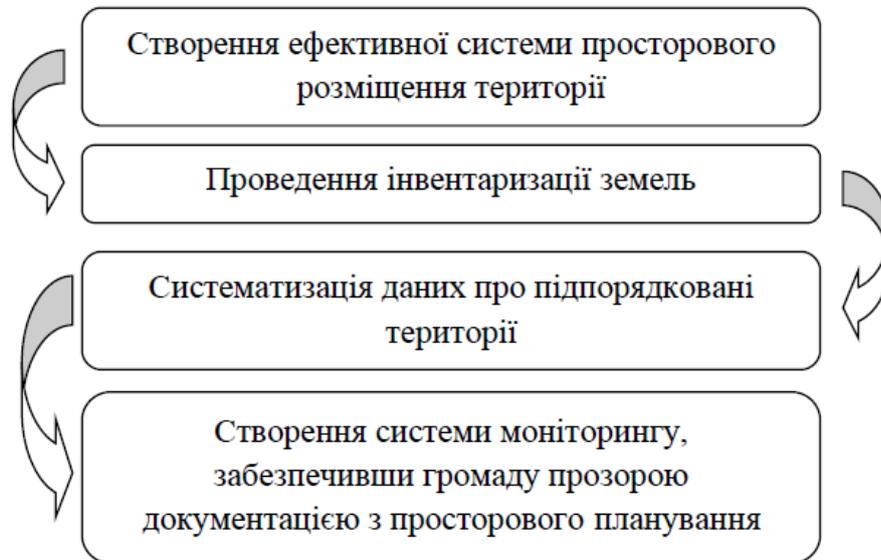
Завдяки реформі децентралізації, територіальної реформи та вдосконалення законодавства (закон №2280) наша країна знаходиться на етапі створення нової системи просторового планування, яка відповідає сучасним потребам і викликам, але не дивлячись на кожен з нових рівнів адміністративного поділу вимагає втручання, за для вирішення деяких прогалин.

На нашу думку, перш за все питання потрібно вирішувати на загальнодержавному рівні, тобто національному. Нижче представлений рисунок, на якому зазначені можливі шляхи вирішення даних проблем.

Рис. 2. Шляхи вирішення проблем просторового планування території на національному рівні

Також нижче на рисунку 3 представлені можливі вирішення проблем на місцевому рівні (рівні ОТГ).

Рис. 3. Шляхи вирішення проблем просторового планування території на місцевому рівні

Просторове планування тісно пов'язане зі стратегічним плануванням громад, тому це питання вимагає негайного вирішення. Змінивши місцеве планування з урахуванням усіх можливих показників та забезпечивши територіальні громади якісною і своєчасно розробленою документацією з просторового планування, можна досягнути стратегічних цілей та покращити рівень якості життя населення. В умовах децентралізації передусім розробки документації з просторового планування потребує місцевий рівень, адже наразі йде активне створення об'єднаних територіальних громад.

Список літератури

1. Лошакова Ю., Бутенко Є. Стале землекористування та його оцінка: світові тенденції. *Землеустрій, кадастр та моніторинг земель*. №1.2020. С. 23.
2. Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. *Планування розвитку територій*. Київ.: ДП. «Компринт», 2015. 276 с.